

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

DATE RECENTE CU REFERIRE LA PREZENȚA COMUNITĂȚILOR DE VÂNĂTORI – CULEGĂTORI DIN PERIOADA PALEOLITICULUI ÎN ARIA CARPAȚILOR DE CURBURĂ

Prezenta lucrare de abilitare își propune o prezentare a principalelor informații acumulate ca rezultat al cercetărilor arheologice coordonate de mine în siturile de vârstă paleolitică, plasate în aria Carpaților de Curbură, în perioada de la susținerea tezei de doctorat (2007) și până în prezent.

Lucrarea este structurată în trei părți componente:

- o trecere în revistă a realizărilor științifice din ultimii zece ani, rezultate directe ale cercetărilor arheologice, ca membru în colective de cercetare (Poiana Cireșului – Piatra Neamț, peștera Gura Cheii – Cheile Râșnoavei, peștera Prihodiște – com. Vața de Sus, jud. Hunedoara) sau în calitate de coordonator al acestora (Malu Dinu Buzea, Costanda – Lădăuți, Chichirău – Depresiunea Întorsura Buzăului; Abri 122, peșterile Calului și Ursului – Cheile Vârghișului). Sunt menționate colaborările științifice cu instituții muzeale din România, precum și cu universități și instituții de cercetare din Uniunea Europeană, implicarea specialiștilor străini ca membri în colectivele de cercetare interdisciplinară, participarea la reuniuni științifice naționale și internaționale. Este subliniat rolul, implicarea studenților și masteranzilor de la Universitatea Valahia, specializarea Istorie, în desfășurarea cercetărilor arheologice, formarea lor ca viitori arheologi, participarea acestora la elaborarea rapoartelor anuale de săpătură arheologică, dar și prezentarea rezultatelor în cadrul sesiunilor științifice studentești organizate de universități din țară.

- partea a doua a lucrării este consacrată prezentării rezultatelor cercetărilor arheologice întreprinse sub coordonarea noastră în siturile de vârstă paleolitică din aria Carpaților de Curbură: Malu Dinu Buzea, Costanda – Lădăuți, Chichirău – Depresiunea Întorsura Buzăului, Abri 122, peșterile Calului și Ursului – Cheile Vârghișului.

În cazul cercetărilor din Depresiunea Buzăului este subliniată importanța interpretării depunerilor arheologice prin raportarea la informația geomorfologică. De exemplu, datele arheologice acumulate după reluarea cercetării în așezarea paleolitică de la Malu Dinu Buzea

(com. Sita Buzăului, sat Cremenea) a indicat o deplasare a materialului litic, atât pe verticală cât și pe orizontală. Ignorarea acestei realități a dus la interpretarea eronată a etapelor de locuire și a atribuirilor culturale.

Cercetarea arheologică din situl Costanda – Lădăuți (punct „*Borșoșu*”, com. Barcani) a inclus apelarea la o metodă de prospectarea non-invazivă, respectiv cercetarea magnetometrică, ca etapă premergătoare săpăturii arheologice. Rezultatele sunt inedite pentru un sit paleolitic.

În cazul cercetării siturilor plasate în carstul din Cheile Vârghișului (jud. Harghita), rezultatele sunt în inedite și contribuie semnificativ la cunoașterea comportamentului comunităților umane din paleoliticul mijlociu din aria carpatică. Apelarea la metode moderne de datare absolută (C14, IRSL, OSL) a permis stabilirea palierului cronologic în care activitatea umană este prezentă în Abri 122, iar analiza micromamiferelor a indicat climatul perioadei. Este prezentată și macrofauna asociată cu materialul litic colectat.

Dacă peștera Calului nu a oferit date noi privind activitatea umană în perioada paleoliticului, peștera Ursului oferă pentru această parte a Transilvaniei o secvență stratigrafică cu un potențial ridicat în stabilirea evoluției paleoclimatului. În cursul cercetării din anul 2014 a fost surprinsă în profilul stratigrafic o lentilă macroscopică de cenușă vulcanică datorată erupției unui vulcan din lanțul carpatic, Masivul Ciomatu, foarte probabil una dintre erupțiile masive din MIS 3, în jur de 40-45 ka. Situația este singulară în depozitele sedimentare din grottele carpatice cercetate până în acest moment.

- partea a treia, planul de *planul de dezvoltare a carierei*, cuprinde proiectele mele științifice și didactice prezente, precum și perspectiva dezvoltării acestora prin implicarea viitorilor doctoranzi.

La finalul tezei de abilitare este atașată bibliografia utilizată în redactarea prezentei lucrări